

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ТУРИЗМ»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачами вищої освіти якістю освітнього процесу ТДАТУ з метою вдосконалення якості вищої освіти. Анкетування проведено в 1 семестрі 2019-2020 навч. року.

Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Туризм».

Всього опитано на сайті університету за анкетною для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми **39 респондентів** (здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»), контингент яких представлено на рисунку 1. Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

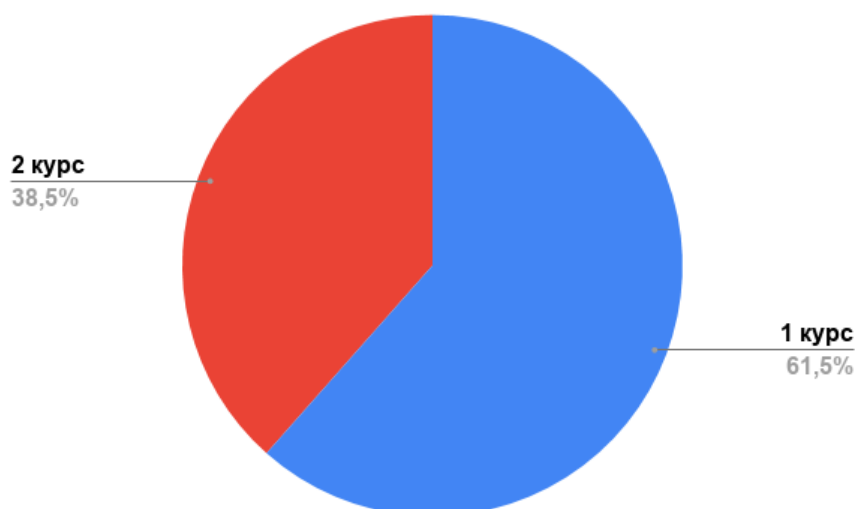

Рис. 1. Контингент респондентів (у відсотках)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти представлено у таблиці 1.

Таблиця 1-Оцінювання якості ОПП «Туризм» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	38,5	46,1	10,2	2,6	2,6
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	30,8	48,7	17,9	2,6	0,0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	25,7	53,8	17,9	2,6	0,0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	46,2	38,5	15,3	0,0	0,0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	35,9	33,3	23,1	7,7	0,0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	48,7	38,5	10,2	2,6	0,0
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	43,6	28,2	20,5	2,6	5,1
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	38,5	35,9	23,0	0,0	2,6
9	Обґрунтованість навантаження на здобувача вищої освіти (кількість дисциплін на семестр, кількість годин аудиторної і самостійної роботи на тиждень)	17,9	17,9	36,0	15,4	12,8
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	28,2	38,5	23,0	7,7	2,6
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	33,3	46,2	17,9	2,6	0,0
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	48,7	28,2	20,5	2,6	0,0
13	Доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію	71,8	12,8	12,8	2,6	0,0
14	Якість методичних матеріалів дисциплін на НПП ТДАТУ	41,0	41,1	17,9	0,0	0,0
15	Допоміжний персонал деканату, кафедр та бібліотеки кваліфіковано та доброзичливо сприяє моєму навчанню	38,5	35,9	15,3	7,7	2,6

Відповідно до результатів анкетування, оцінка організації освітнього процесу за ОПП «Туризм» за всіма критеріями є досить високою.

Найвищі оцінки (максимальна сума відсотків за балами «5» і «4») здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою», «актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі», «прозорість та чесність оцінювання знань», «доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію».

Найнижче (максимальна сума відсотків за балами «1» і «2») здобувачі вищої освіти оцінили тільки: «обґрунтованість навантаження на здобувача вищої освіти» (15,4% на 2 бали та 12,8% на 1 бал), «організація наукових і практичних заходів професійної діяльності», «допоміжний персонал деканату, кафедр та бібліотеки кваліфіковано та доброзичливо сприяє моєму навчання», «співвідношення теоретичної і практичної частини» та «використання викладачами сучасних педагогічних методів».

Загальну оцінку якості освітнього процесу за ОПП «Туризм» здобувачами вищої освіти різних курсів представлено у таблиці 2. Найвищі бали поставили здобувачі СВО «Бакалавр» 2 курсу (43,6% опитаних оцінили на 5 балів та 34,2% на 4 бали). 7,8 % опитаних здобувачів СВО «Бакалавр» 1 курсу оцінили якість освітніх послуг на незадовільному рівні.

Таблиця 2 - Оцінювання якості ОПП «Туризм» здобувачами вищої освіти різних курсів (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається здобувач вищої освіти	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Бакалавр, 1 курс	36,4	37,5	18,3	4,7	3,1
2	Бакалавр, 2 курс	43,6	34,2	19,6	2,7	0

Інші пропозиції щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ, які запропонували здобувачі вищої освіти при опитуванні, наступні:

- максимум три пари за добу;
- впровадити ігрову кімнату;

- покращення ефективності електронної бази навчання;
- поточне оцінювання у вигляді спілкування.

Якість викладання дисциплін здобувачами вищої освіти спеціальності «Туризм» було запропоновано оцінити за **25 критеріями**.

Аналіз **164 анкет** (таблиця 3) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності **84,8%**.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти (у відсотках)

Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)	53,9	32,6	11,3	1,9	0,3
Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	62,2	29,9	6,1	1,8	0
Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	56,7	37,8	4,9	0,6	0
Може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни	52,4	34,8	9,8	3,0	0
Слідкує за реакцією аудиторії	53,0	34,8	10,4	1,8	0
Ставить питання і мотивує до дискусії	53,0	31,7	13,4	1,8	0
Володіє високою культурою мовлення	56,1	33,5	8,5	1,2	0,6
Дотримується оптимального темпу викладення матеріалу	58,5	30,5	9,8	1,2	0
Проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи	54,9	29,9	13,4	1,8	0
Використовує навчально-методичні матеріали (методичні вказівки, посібники тощо)	48,2	39,0	11,6	1,2	0
Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НІП	48,8	42,1	8,5	0,6	0
Спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни	45,1	21,3	28,0	4,3	1,2
Використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)	57,9	25,6	11,0	3,7	1,8
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)	52,7	32,7	13,3	1,1	0,2
Проявляє професійну ерудицію	62,8	31,1	5,5	0,6	0
Знайомить з останніми досягненнями науки	43,3	30,5	23,2	2,4	0,6
Наводить науково-обґрунтовані аргументи	48,8	32,3	17,1	1,2	0,6
Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	55,5	31,7	11,6	1,2	0
Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	53,0	37,8	9,1	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти (середнє значення)	64,8	26,6	8,0	0,6	0
Доброзичливість і тактовність, толерантність	68,3	25,6	5,5	0,6	0
Пунктуальність, організованість	62,2	29,9	7,3	0,6	0
Вимогливість, наполегливість	50,0	33,5	15,9	0,6	0
Зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти	56,7	32,9	9,8	0,6	0
Зрозумілі й оприлюднені критерії виставлення оцінок	63,4	28,0	7,9	0,6	0
Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	69,5	21,3	8,5	0,6	0
Охайність, зовнішній вигляд	74,4	20,7	4,3	0,6	0
Доброчесність	73,8	20,7	4,9	0,6	0
Середній показник відвідуваності занять	84,8				

Висновки

Найвищими балами в I розділі «**Методичний рівень знань**» оцінено «викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій», «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти», «володіє високою культурою мовлення» та «якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НПП»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «проявляє професійну ерудицію» та «організованість самостійної роботи»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «доброзичливість і тактовність, толерантність», «охайність, зовнішній вигляд» та «доброчесність».

Найнижчі бали в I розділі отримано за «може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни», «спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни» та «використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)»; в II розділі – «знайомить з останніми досягненнями науки», «наводить науково-обґрунтовані аргументи»; в III розділі – «вимогливість, наполегливість», «зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти» та «зрозумілі й оприлюднені критерії виставляння оцінок».

З урахуванням даних моніторингу та зроблених зауважень пропонується:

- 1) Провести додаткову роботу щодо роз'яснення студентам кількісного виміру обсягу навчального навантаження, а також зміст термінів «наукові та практичні заходи».
- 2) При плануванні кількості наукових та практичних заходів приймати до уваги соціально-психологічну неготовність студентів першого курсу до активної поза аудиторної роботи.
- 3) В межах дисциплін, що викладаються, репрезентувати здобувачам вищої освіти новітні досягнення в сфері туризму.

Декан факультету економіки та бізнесу
к.е.н., доцент

Карман С.В.

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент

Скляр Р.В.